

Appendix

Pontus Lindh

abrasions|vittne • alal
almsjuka • alstringskr
androm • anhörig • an
antimateria • aorta • a
A och Särila • asterk
a av ider atomklock
slut • avatar •
barfota • barndomsmi
begreppsmusik • b
bergensare • berättarj
bifurkation • bitterljuv
blod-hjärnbarriären •
bottna • brandskatta •
brottsjö • brugd • bråd
båtyxa • bärnstensju
himmel • celest • cern
coulomb • dagdrivare
demilitariserad • dem
dikt • diktdukt • dimst
djup|plöja • domedags
drömllexikon • du|pass
dymmelonsdagen • dä
eldbegängelse • eldblå
enerva • ensamseglar
famn • fantom • fantom
fannomvälvning • fay
linta • flo
fossiljägare
frim • frost
raktspärr • fu
fäladsmar
förbringare • förla
stinkt • förlu
tra • genus • geo
laciärspricka • glikal

Klorofyll förstå

Appendix

Pontus Lindh

Klorofyll

Av Pontus Lindh har tidigare utgivits:

borrprover ur tystnaden (2005)

skallgång (2006)

kura skymning (2007)

den första solexpeditionen (2008)

Greta Garbos tystnad (2010)

ISBN 978-91-981671-0-8

© Pontus Lindh 2014

Klorofyll

Sättning / Omslag Rickard Örtegren

Tryck Livonia Print, Lettland 2014

pontuslindh.wordpress.com

Appendix till Saol XIII

Varje människa rymmer en högst personlig ordbok. Ty ett ord är aldrig bara ett ord; ett *bav* kan för någon leda rätt ut till havs, för någon annan till en kuststräcka. Därtill finns det ord som fångar företeelser vi saknar allmän beteckning för. Att namnge är att framkalla.

Appendix är min ordbok och ett slags bihang till *SAOL XIII*. Den löper från abrasionsvittne till ögonblick. Färden går genom natur och kultur, kropp och språkkropp, hågkomst och glömska. Givetvis är ord-boken ofullständig, det ligger i sakens natur. Men lika givet är att *Appendix* är fullständig i detta nu, där jag sitter på ett tåg mellan Malmö och Göteborg en aprilmorgon 2013, fullständig såsom dagsländan är.

Favoritordet? Frågan kan ta flera släktled att besvara, men eftersom detta är ett förord skall jag inte spilla någon trycksvärta: *apelkastad*.

till Eho

Aa

abrasions|vittne s. • Gotlands raukar och min mor.

alabasterblek adj. • Stammar från alabaster: finkornigt och genomskinligt gips. Ett blekansikte i en västern-film blir ofta alabasterblek när en duell stundar.

alba s. • När du skiljs från din älskade i skymningen kan du sjunga en serenad. Om ni däremot skiljs i gryningen får du för allt i världen inte sjunga en serenad (det kan leda till oöverstigligen konsekvenser, bland annat språkets och kärlekens upplösning); nej, då är det allt en alba du får stämma upp i.

alexanderhugg s. • Alexander den store löste den gordiska knuten genom ett svärdshugg. I samma ögonblick föddes ordet och begreppet alexanderhugg: en drastisk och effektiv lösning på ett till synes olösligt problem. Det är en stor konst att veta när man skall prova hugget, för resultatet kan också bli det rakt motsatta: att problemet infekteras, varböldas och leder till ond bråd död (och i förlängningen, om man har riktig otur, en hel civilisations undergång).

almsjuka s. • Även kallad holländsk almsjuka. Farsoten sprider sig snabbt genom Sverige och framtiden ser dystert ut. Almsplintborren, denna djävulens hantlangare, är framförallt den som för sjukdomen vidare. Om du en sen kväll eller tidig morgon – då de är synnerligen aktiva – får syn på ett gäng almsplintborrar i en allé, ring Sveriges Lantbruksuniversitet och skynda dig därifrån. Ty är de väl innanför din hud blir du aldrig mer densamme.

alstringskraft s. • Poetens skaparförmåga. Underhålls genom tillförsel av vatten, sömn, ljus och mörker (jfr *fotosyntes*: växtens skaparförmåga).

alter ego s. oböjl. • Någons andra jag. Alter härstammar från den fornnordiska guden Alter, känd för sina inre dialoger (ofta rörande varandet och blivandet).

anagrambräcka s. • De allra svåraste anagrammen går endast att lösa medelst dekokten från en anagrambräcka.

androm pron. • Andra. Uttalas förtjänstfullt med bibliskt röstarr, blicken fjärrskådande och kroppshållningen tyngd. Kan antingen sägas mol allena, ”androm”, eller i devisen ”androm till varnagel” (till varning för andra), ett uttryck som för övrigt lär ha myntats av konung Adolf Fredriks livläkare efter att denne hade sett kon-

ungen föräta sig på semlor (konungen avled till följd av gräddtunga magkramper).

anhörig adj.; pl. -a • Det mest opersonliga personliga ord som finns. Jag har varit anhörig, förvisso nära, men det är sak samma: anhörig är *kansliveskans* triumf över människan.

anno dazumal [-da'ts-] s. oböjl. • Från förgången tid. Dock är något arkaiskt av än äldre börd, för att inte tala om det vidunderliga ordet *antediluviansk* (före syndafloden). Om man lyssnar riktigt noga när antediluviansk uttalas högt kan man höra hur tiden knakar i fogarna.

anrika [an'-] v. -de • Att anrika uran. Att anrika tystnad. Att anrika kärlek.

ansiktsbjudning s. • Ett högst ovanligt fosterläge vid tiden för förlossningen. Det är ej att rekommendera, även om nyfikenhet kännetecknar ansiktsbjudna människor. Också: Den vanligaste bjudningen, förutom te-, är framstupa kron- eller hjässbjudning. Andra bjudningar i sammanhanget är vidöppen hjässbjudning, sätesbjudning, pannbjudning och fotbjudning.

antimateria [an't el. -e'r-] s. • Motsatsen till vanlig materia (kallas även *koinomateria*). För varje vanlig massa finns en antimassa, till exempel proton/antiproton, neutron/antineutron, boll/antiboll, människa/antimänniska, clementin/anticlementin, krigsförklaring/antikrigsförklaring, skogsmörker/antiskogsmörker (och så vidare). Också: Mörk materia – en materia som inte avger ljus och därför är osynlig för oss.

aorta [aårt'a] s. -n el. = • Aortan, även kallad stora kroppspulsådern, är en vital artär som löper från hjärtat ut i kroppen. Dess betydelse är allomfattande och den som har överlevt en brusten aorta har sett Karon i vitögat. Vad gäller Karon och hans aorta (och inte minst hans förunderliga aortabåge) står läkarvetenskapen handfallen, ty livet begränsas av döden, annars finns det ingenting att leva eller dö för.

apelsingrepp s. -et; pl. = • Det grepp som apelsinen hålls i när fingrarna tränger igenom skalet och når fram till fruktköttet. Apelsingreppet kan skifta från vän till vän, medan individerna i en släkt ofta apelsingreppar på samma sätt (ärvs på fädernet).

appendix [-en'd-] s. -et; pl. = • Blindtarm alt. tillägg till ordlista (beakta även *appendicit*: blindtarmsinflammation alt. ordlistedekonstruktion).

arkipelag [-k-, -a'g] s. -en -er • Övärld (Göteborgs södra skärgård; från Önnared och utåt i havsbandet där allt liv en gång tog sin början).

Arla och Särta namn • Sveriges första adelsätt, ökad för sina grynings- och skymningsräder. I Ridarhuset i Stockholm finns dess vapensköld bevarad: en uppstigande alt. nedstigande sol.

asterbad s. -et; pl. = • En soldränkta julidag 1957 nära Hovs hallar iakttog barnen till Aster Nilsson hur fadern gick ned till havet, sam ut för att svalka sin lekamen, sam tillbaka in till land och gick upp mot de åskådande, men vände om just när han nådde handdukarna ity han var lika varm som han dessförinnan varit och åter i behov av ett bad. Proceduren upprepades fyra gånger innan fadern suckande och jämrande lade sig ned på sin solvarma handduk. Då brast barnen fnissande och förundrade ut, liksom var och en för sig själv: ett asterbad!

Asteroidbältet namn • Byggmaterial till en himlakropp som aldrig blev en himlakropp. Bältet, som ligger mellan Mars och Jupiter, rör sig runt Solen och är helt ofarligt, även om det föreligger en liten, liten risk för att en asteroid skulle kunna komma in i Jordens omloppsbana. I så fall är nog slutet här för oss alla, såttillvida inte någon hollywoodiansk manusförfattare kommer på en briljant lösning. Också: Vad gäller Jordens

undergång har vissa mindre nogräknade vadslagningsfirmor börjat ta emot vad.

astrobiolog [-å'g] s. -en -er • Biolog sysselsatt med att försöka hitta jordliknande planeter (teleskop istället för mikroskop, himmel istället för jord). Också I: I logikens utmarker tar den vetenskapliga tron vid. Också II: Mamma var biolog. Hennes genomtummade *Flora och fauna* har en del noteringar vari det fortfarande gror, exempelvis: S:t Pers nycklar! 23/8-78 Vens huvud.

atlantider s. pl. • Sjöfararfolk som bodde på Atlantis. Sägs ha varit lika duktiga sjöfarare som fenicierna.

atomklocka s. -n *atomklockor* • En klocka som mäter tiden med en ofattbar precision (den drar sig dock med en sekund på 3,7 miljarder år).

atomsopa s. -n *atomsopor* vanl. i pl. • Vad som är kvar efter att kärnkraft utvunnits. Atomsopor kan inte lämnas på vanliga återvinningsstationer, utan bör borrhäns ned i urberg. Också: Att säga att någon är en riktig atomsopa hör inte till vanligheterna.

augustimåne s. • En måne som tack vare månillusionen upplevs som större än ”normala” månar (även kall-

lat horisonteffekten). Augustimånen upplevs även som rödare än sina gelikar eftersom dess månlyjus, i jämförelse med syskonens månlyjus, har längre sträcka att färdas genom jordatmosfären (jfr solupp- och nedgångar). Också I: Kallas även Kräftskivelyktan. Också II: Jfr *draculamåne* och *brahemåne*.

auskultera v. *-de* • Verbet, som uppkom under jägarstenåldern, innebär att lyssna på ljud som alstras i en annan människas kropp. Tänk hjärtljud (framförallt ljudet som uppstår när de slutna segelklaffarna bromsar upp blodet), tänk lungljud (när luften strömmar in eller ut ur lungorna; ljuden kallas vesikulära och ligger mellan 100 och 200 Hz), tänk tarmar (vid normal funktion skall ljud höras med 30–60 sekunders mellanrum; hörs ett metalliskt klingande ljud är det tecken på tarmvred) och tänk själ (rop från långt avstånd).

avatar s. • Från sanskrit där det betecknar en guds nedstigande på jorden (hur denne ikläder sig mänsklig gestalt). Vissa språkpaleontologer hävdar att neandertalarna kallade människor för avatarer. Detta är lögn och förbannad dikt, ty de kallade oss rätt och slätt för invandrare.

axiom [-å'm] s. *-et*; pl. = • Nuet har en passage vari dåtiden – exempelvis förlista föräldrar – och framtiden – exempelvis ofödda barn – kan vidröra varandra.

Bb

ba' ordklassen ba' • Jag ba', du ba', vi ba', hon ba', sen ba'.
Och så vidare.

bambublomningen s. best. • I början av 1900-talet kom en bergsbambuplanta till Europa, och från denna enda planta spred sig trädet till hela kontinenten. Få, om någon, visste vid denna tidpunkt att bergsbambun endast blommar en gång (efter hundra år), för att sedan dö. Tiden gick, världskrig lades till världskrig, rymdkapplöpning till hjärttransplantation. Sedan en dag nära seklets slut stod plötsligt all bergsbambu runtom i Europa i blom. Bambugryningen följdes några veckor senare av bambuskymningen, och lika ovillkorligt som all bergsbambu kommit till liv vissnade den ned och dog. Sensmoral? Som en överlevande engelsk trädgårdsmästare sade, med gråten i halsen: "Varje dag kan vara den sista, varje dag kan vara den första."

barfota adj. oböjl. • Närvaron är barfota. Frånvaron har strumpor.

barndomsminne s. • Som min psykolog en gång sade: "Ett minne är inget exakt utdrag från verkligheten utan

ett fragment där du – som manusförfattare, regissör, huvudrollsinnehavare, birollsinnehavare, ljus- och ljudsättare, scenograf – lägger till det som fattas. Och tilläggen säger nästan mer än själva fragmentet."

barriärrev s. -et; pl. = • Stora barriärrevet är den största struktur som byggts av levande organismer, ja revet kan faktiskt skädas från rymden (alltså både av astronauter och dykare).

beaufort ordklassen vind • Vindskala uppkallad efter den brittiske amiralen Sir Francis Beaufort. Från *Nationalencyklopedin*: Vindstyrka i beaufort (Vib) 0: Rök stiger rakt upp, löv hänger stilla, sjön ligger spegelblank.

Vib 1: Knappt märkbar för känslan; löv rör sig sakta, skorstensrök driver i vindens riktning, små krusningar på sjön.

Vib 2: Vimpel lyfts, vindflöjel visar vindriktningen, på sjön korta, tydliga vågor.

Vib 3: Vimpel sträcks, flagga lyfts, löv vibrerar, tunna kvistar på lövklädda träd i oavbruten rörelse, vågkammor börjar brytas här och var.

Vib 4: Tunnare grenar på lövklädda träd rör sig, damm och lös snö virvlar upp, på sjön långa vågor med vita kammar.

Vib 5: Mindre lövträd svajar, tröttsamt att gå mot vinden, utpräglade långa vågor, skumkammar överallt.

Vib 6: Stora grenar på lövklädda träd rör sig, det viner i luftledningarna, på sjön vågberg, skumkammar breder ut sig över stora ytor.

Vib 7: Mindre trädstammar böjs, svårt att gå upprätt, sjön tornar upp sig och bryter, skummet läggs i strimmor i vindriktningen.

Vib 8: Kvistar bryts, besvärligt att gå över öppna ytor, vågors höjd och längd betydande, skumstrimmorna tätar.

Vib 9: Mindre träd bryts, taktegel blåser ned.

Vib 10: Stora träd rycks upp med rötterna, avsevärda skador på hus, höga vågberg med brottsjöar, havet nästan vitt av skum.

Vib 11: På stora ytor i skog har alla träd fällts av vinden, fartyg som nyss syntes försvinner bakom vågberg, havet helt vitt, skum i luften försvårar sikten.

Vib 12: Stora föremål lyfts från marken och trycks iväg, fönster blåser in, byggnadsställningar rasar, båtar kastas upp på land, allmän ödeläggelse.

Vib 13: Götterdämmerung.

begravningsmusik s. • På mammas begravning: *Van den Budenmayer: Funeral music. Lascia ch'io pianga. Jag ger dig min morgon. Je ne regrette rien.*

begå v. *begick, begått, begången begånget begångna*, pres. *begår* • Man kan begå självmord, äktenskapsbrott, majestätsbrott, mindre allvarliga brott och brott som rent av är harmlösa. Att begå används alltså i samband

med negativt laddade akter, varför det inte går för sig att begå kärlek eller vänskap.

bekräftelsebehov s. *-et*; pl. = • Sömn, mat, vatten och luft brukar räknas till de primära behoven. Först därefter kommer resten av allt det vi behöver och tror oss behöva. Men forskarna har fel på en avgörande punkt: bekräftelsebehovet är inte ett sekundärt behov, ej heller för den delen ett primärt behov, bekräftelsebehovet är nämligen urbehovet (det preprimära behovet), den längtan som gör att spädbarnet slår upp sina ögon: se mig, hör mig, rör mig, älska mig (om det inte är nyfikenheten som gör att spädbarnet slår upp sina ögon, upptäckarlustan, men det är i så fall en helt annan berättelse och mänskogrundsyn).

berg s. *-et*; pl. = • Ararat, tidernas mest beryktade grundstötning. Också: Min flickvän heter Berg i efternamn. Och ja, jag är bergtagen.

bergensare [-gen's-] s. *-n*; pl. =, best. pl. *bergensarna* • Invånare i Bergen.

berättarjag s. *-et*; pl. = • Den verkliga eller fiktiva varelse som för en berättelses talan. Ett berättarjag kan tydligt framträda med sin identitet eller verka i det fördolda; det kan leva genom flera böcker eller existera enkom i

ett verk. Berättarjaget kan även, i sällsynta fall, donera en del av sitt berättarjag för att livge en ny berättelse.

betydelse s. -n -r • Våra överenskommelser kring ett ords betydelse: När slutar till exempel en häst att vara en häst (tre ben/två ben/ett ben)? I och för sig kan man säga att det då är en vanskapt häst, men kring ordet (och företeelsen) vanskapt finns inte lika överensstämmande referensramar som kring ordet (och företeelsen) häst. Också: Våra (bristande) överenskommelser kring ordet kärlek, ordet vi, ordet evighet et cetera.

bevekelsegrund s. -en -er • Pappa läste på Chalmers, Väg och vatten, och blev sedermera geotekniker. Han blev också med tiden, och med all den tid han gav till arbetet, synnerligen kunnig inom sitt gebit. Skulle till exempel en grund anläggas i Västsverige var Göran Lindh en man att vända sig till, för varje bygge står och faller med hur stabil grunden är. Står och faller. I slutet av pappas liv, när allting hunnit i fatt honom, livet, döden och allt där emellan, började jag utforska pappas bevekelsegrunder. Hur han pålat sig själv, sitt liv, sina handlingar. Vi kom inte så långt, pappa var på väg in i glömskans socken (vid sextio år fyllda diagnostiserades han med Lewykroppsdemens, ett slags hybrid av alzheimer och parkinson), men vi nådde tillräckligt långt ned i släktens moränlager. Han fick mig att lova att tiga inför mina bröder och jag teg fram till några månader före fars död, då jag berättade för dem båda. De ryckte obekymrat på axlarna, som om det jag

just berättat var av ringa betydelse. En av mina bröder förklarade sitt beteende för mig när jag ilsket ställde honom till svars några dagar senare: likaväl som vi är våra förtjänster, är vi våra brister. Jag visste det, vet det, fast det är en sak att förstå det i tanken, en helt annan att jorda det i känslan. Att påla ned i sig själv vad en människa är. Vad man själv är. Och vad en far är.

bifurkation s. -en -er • Vissa ord är outhärligare än andra. Om du står vid en gaffelformad tudelning, som via ett sidoflöde förbinder en flod med en annan, kan du säga: ”Se, en bifurkation” alt. ”Vid Zeus, en bifurkation!”

bitterljuv adj. -t -a • En av det svenska språkets mest lyckade sammansättningar.

black adj. el. s. -t -a • Gulgrå. Också: En black om foten.

blindgångare s. • Någon/något som i detonationsögonblicket låter presens bli futurum, det vill säga sprängningen blir inte av utan all sprängkraft är kvar innanför skalet, men nu nästan mer ödesdiger än innan eftersom detonationsögonblicket skymmer alla kommande ögonblick.

blod-hjärnbarriären s. best. • En spärr i hjärnan som hindrar vissa substanser i blodet från att tränga in i hjärnvävnaden (till exempel vita blodkroppar och mikroorganismer). Vad den mer utestänger, och innesluter, är oklart, även om det ryktas om våldsamma sammandrabbningar mellan förnuftet och känslan, bruset och tystnaden, dået och nuet.

bockhornsklöver s. • Det kryddnamn som tillsammans med stjärnanis ligger mig varmest om hjärtat. Kryddan är essentiell för curryblandningar, och dess latinska artnamn är *Trigonella foenum-graecum*, ”grekiskt hö”.

bok s. -en böcker • Den främsta av alla böcker är Blodboken.

botten s. *bottnen* el. ≈, pl. *bottnar* • Som Ekelöf skrev: ”Det som är botten i dig är botten också i andra.”

bottna v. -de • Att bottna i sig själv, att bottna i någon annan.

brandskatta v. -de • Valdemar Atterdag brandskattade Visby år 1361. Gotlänningar minns detta än i våra dagar, till exempel bringar det otur att uttala ord som börjar på br-. En annan påminnelse om att Valdemarskräcken ännu råder ger oss det faktum att

Visby andkåre önskar ålägga danskar grillförbud på ön. Också: Atterdag, *åter dag* – Valdemar skingrade mörkret över Danmark och gav sina landsmän dagen åter (i svensk historieskrivning kallas Valdemar Atterdag ibland för Valdemar Atternatt [jfr myten som gör gällande att Kristian Tyrann tituleras Kristian den gode i Danmark]).

brockenspöke s. • Ett ofantligt skuggspöke. Namnet härstammar från berget Brocken i Tyskland, där teologen och naturvetenskapsmannen J E Silberschlag beskrev fenomenet år 1780.

bronsåldersmänniska [-ja] s. -n *bronsåldersmänniskor* • Den människa som levde och verkade under bronsåldern (jfr *järnåldersmänniska* och *guldåldersmänniska*).

brottsjö s. • Från *Gryning över Hallstenshagen 28*, kapitlet om när pappa låg på dödsbädden: sekundmeter för sekundmeter / slår in i bröstet / minnets brottsjöar // i dödens farvatten / stormar stiltjen

brugd s. -en -ar • Brugden är de skandinaviska farvattens största fisk. Praktexemplar kan bli upp till tolv meter långa, och den är faktiskt, i konkurrens med valhajen, inte bara de skandinaviska farvattens utan alla farvattens största fisk. Den mytomspunne, som brugden också kallas, huserar nere i djupen när den inte

trålar alger vid ytan. Vad mer? Den är brun till mörkgrå, och sommaren 2010, då jag korsade Skagerrak tillsammans med min seglarbrors familj, siktade en båt i vår eskader en brugd. Vart den var på väg, från vilka djup den stigit, visste vi inte, men den sam, minst tio meter lång, rakt in i våra hjärtan såsom bara en brugd kan göra (jfr *brugda*: att sätta sig i förbindelse med de stora djupen).

bråddjup adj. -t -a • Challengerdjupet i Marianergraven (10971 m).

bullerbysyndromet s. best. • Ett tyskt syndrom som stammar från vanföreställningen att Sverige är såsom det framställs i Astrid Lindgrens böcker. Alltså ett slags drömskt, idylliskt Sverige där Pippi bor i Villa Villekulla, Emil vaktar grinden och barnen i Bullerbyn bullerbyar sig. Syndromet grasserade 1974 (efter att *Bröderna Lejonhjärta* blivit översatt till tyska), exempelvis blev Tengil detta år det vanligaste namnet bland schäfervalparna i Frankfurt an der Oders Kennelklubb.

bårbärare s. • När jag var i Dödsskuggans dal bars jag på bår av mina vänner. Deras steg blev mina, och till slut nådde vi bergspasset ut ur dalen.

båtyxa s. • Yxa från yngre stenåldern.

bärnstensdjur s. -et; pl. = • Myggor och flugor som hejats och inneslutits av kåda under sin flygfärd genom urskogen. 20–30 miljoner år senare är de fortfarande kvar i samma vingslag, för evigt på väg / för evigt stilla

casinonatt s. -en *casinonätter* • En neonupplyst, till synes ändlös natt där lyckan liksom sorgen är ångestridden. Casinodagar finns inte, mig veterligen.

Caspar David Friedrich-himmel s. *Caspar David Friedrich-himlen* äv. *Caspar David Friedrich-himmelen* el. *Caspar David Friedrich-himmeln*; pl. *Caspar David Friedrich-himlar* • Målaren Caspar David Friedrich, svensk-tysk romantisk landskapsmålare, är den obestridlige mästaren vad gäller att fånga en himmels väsen. Hans himlabryn och himlapällar är målade i vitt skilda tillstånd, även om en Caspar David Friedrich-himmel i folkmun avser en orolig, gudsstungen himmel. Caspar David Friedrich blev efter sin död ett himlafenomen (se ovan).

celest [-es't] adj.; n. =, -a • Något som avser eller står i relation till himlavalvet. Ta till exempel Tycho Brahes celesta observationer, eller jordbors celesta längtan.

cerna v. • Att låta två partiklar accelerera bortom fattningsförmåga för att därefter låta dem frontalkrocka.

Det går att utföra rent faktiskt i partikelfysiklaboratoriet CERN, nära Genève, men även abstrakt inuti ens hjärna eller hjärta. Vid dessa invärtes krockar utvinns bland annat existentiella ledtrådar.

civiliserat adv. • Hur uppträder du om någon ber dig att uppträda lite civiliserat (betänk vad en civilisation är, och vad den gör med oss)?

Combray alt. **Illiers** proutsk ordklass • En ännu oupptäckt plats i hjärnan där minnets längsta rottrådar antas ända (ej att förväxla med minnets ground zero).

cortison variantform till *kortison* • Hormon från binjurebarken. Mamma fick understundom cortison (främst för hormonets antiinflammatoriska effekter). Därutöver fick hon under sin tjuugoåttåriga sjukdomshistoria ett otal andra mediciner. I takt med att jag lärde mig räkna kom jag fram till att hon varje morgon tog nio olika tabletter.

coulomb [kolom'b] s. -en; pl. = • Enhet för elektrisk laddning. Uppkallad efter Charles de Coulomb, 1736–1806.

Dd

dagdrivare s. • Natten är den ursprungliga dagdrivaren, alla därefter blott bleka kopior.

defibrillator [-o'r-] s. -n -er • Hjärtstartare. Förutom defibrillatorn kan vänskapen, kärleken och konsten fungera som hjärtstartare.

delfinera v. -de • Att samtala med tvära, lekfulla kast.

delfinkick s. -en -ar • En vågrörelse från tåspetsarna genom hela kroppen. Fjärilsim karakteriseras av denna kick. Också: Minns verbets böjning – *fjärilsimma fjärilsam fjärils Summit*.

demilitariserad adj. • Används oftast ihop med zon. En demilitariserad zon är orden till trots en hypermilitariserad zon, ity två kontrahenter, beväpnade till tänderna, står nästintill alltid invid dessa ”fredszoner” och vapenskramlar mot varandra (till exempel på den 38:e breddgraden, mellan Syd- och Nordkorea).

demoni [-ni'] s. -n • Med poeten Saols ord: ”Hänförande kuslighet.”

depression [-[o'n] s. -en -er • Med geopsykologen Saols ord: ”Sänka under havsytans nivå i jordytan.”

diagnostisera el. **diagnosticera** v. -de • Mamma diagnostiserades. Så även pappa. Och jag.

dikt adv. • Nära, intill. Dikt an dikten, poetens membran mot det oskrivna, tunn och stark som en fosterhinna, inom en armlängds avstånd men utom räckhåll, att skapa det oskapade, att röra det orörda, att dikt an dikten dikta tills navelsträngen klipps (om inte dikten dessförinnan har navelstrypts).

diktdukt [-uk't] s. -en -er • Passage för diktare och läsare genom en dikt/dikter/diktsamlingar. Passagen kan länka teman, rytmer, ord och tystnader samman.

dimstrålkastare s. • Att skapa en passage genom det till synes tillslutna, och där igenom färdas. Också: Enligt svensk lag är det förbjudet att använda dimljus tillsammans med halvljus (500 kr i bötesbelopp + försämrat mörkerseende hos dem som drabbas av ditt tilltag [även djur]).

distansminut s. end. sing. • Den tid det tar för en sjöfarare att lägga tidens kust bakom sig och stäva in i havets eviga nu (exempelvis: ”Distansminuten tog timmar”).

djupplöja v. *djupplöjde* • Att djupplöja sitt liv, komma i kontakt med händelser nedsjunkna i glaciallera. Det är bara därigenom.

domedagsstämning s. • Någon gång i framtiden, när en anseelig mängd vatten har runnit under bron, är slutet här: The End. Då, i denna kymiga stund, när domedagsstämningen drunkningslikt tystar de sista människorna, gör ord varken från eller till (möjligtvis poesi, möjligtvis en gnistrande, ishet rad).

douglasgran s. • *Pseudotsuga menziesii*, art inom douglasgransläktet. Arten finns i två varieteter. En lever och verkar vid Nordamerikas västkust, en vid Klippiga bergen. Huruvida de ibland, vid gynnsamt väder, anar varandras existens går det bara att sia om.

drumlin s. • Avlång moränrygg (jfr *De Geer-morän*, *Lindhmorän* och *randmorän*).

drömllexikon s. • Härförleden var jag hemma hos Viola, en uråldrig vän som upphäver tidens gång. Vi drack kaffe, pratade om ditten och datten och så kom vi in

på drömmar. Hon berättade om sina senaste och bad mig hämta ett drömllexikon som hon hade på sitt nattduksbord. Sicken skattkista! Där förklarades det mest oförklarliga, till exempel att om man drömmer om gråsuggor så är man nära ett delirium, det vill säga att man inuti drömmen är på väg att börja hallucinera. Också: Jfr *verklighetslexikon*.

dupassage [-a'] s. -n [-en] -r [-er] • Det stråk i människan där andra passerar igenom jaget. Jung kallade stigen för Der Barfusspfad, Foucault namngav den Rue de la Discourse, medan Janis Joplin mer ödesmättat valde namnet Lonely Alley. Hur som helst, dupassagen är platsen där kontakt sker med främlingen, hon som inte är du. Givetvis har dupassagen både prång, A-brunnar, vattenposter och lyktstolpar, för att inte glömma kulverten som löper därinunder. Var i mänskrokroppen dupassagen är belägen träter auskultörer om, även om varje människa djupt inom sig själv /

durkdriven adj. • Den skickligaste på fartygets durk kallas durkdriven, alltså någon som är ack så skicklig (numera omfattar ordet även skicklighet på landbacken).

dvaldrucken adj. • Den som nyss är uppvaknad ur dvala kan vara dvaldrucken.

dymmelonsdagen

dymmelonsdagen s. best. • Onsdagen i påskveckan. Metallkläppen i kyrkklockorna ersätts denna dag av en trästav, så kallad dymmel, för att få fram en stummare, stillsammare klang. Den dova klangen ljuder ut över troende och icke-troende fram till påskdagens gudstjänst, då metallkläppen är tillbaka. Nu för tiden förväxlar folk ofta dymmelonsdagen med askonsdagen, det skedde högst undantagsvis förr i tiden.

dägg s. • Modersmjölkens livskraft. Att dia sig otörstig, mätt, sömnig; från liv till liv.

döds interj. • Livs levande, döds döende!